

Kapitola 5 - Komplexní argumenty

Cílem této kapitoly je představit základní struktury komplexních argumentů.

Klíčové pojmy

Komplexní argument, horizontální schéma, vertikální schéma, spojené předpoklady, několikanásobný závěr.

Výkladová část

Argumenty v novinách, časopisech, běžném hovoru mohou být velice složité – obsahují celou řadu vzájemně propojených premis, argumentů, podargumentů, několikanásobných závěrů. Tyto argumenty se nazývají komplexní nebo také rozšířené argumenty. V těchto argumentech je běžné, že závěr dílčího argumentu figuruje jako předpoklad pro argument jiný. Existuje několik základních způsobů, jak mohou být takové komplexní argumenty sestaveny.

1. Vertikální schéma

Závěr argumentu je zdůvodňován předpokladem a tento předpoklad je pak zdůvodňován dalším předpokladem a tak dále.

(1) Prodej lidských orgánů by měl být zakázán. (2) Povolení prodávat lidské orgány povede k situaci, kdy pouze bohatí si budou moci dovolit transplantace. To proto, že (3) kdykoli je něco cenné a nedostupné prodáváno jako komodita, cena je vždy vysoká. (4) Vyplývá to ze vztahu nabídky a poptávky.

Schéma:

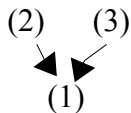

2. Horizontální schéma

Závěr je podporován několika nezávislými předpoklady

(1) Prodej lidských orgánů by měl být zakázán. (2) Pokud bude dovolen, lidé ve finanční krizi začnou prodávat své orgány. Dále (3) kriminálníci začnou vraždit zdravé mladé lidi a prodávat jejich orgány na černém trhu.

Schéma:

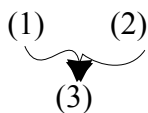

3. Spojené premisy

Dvě či více premis, které samy o sobě poskytují jen malé nebo žádné zdůvodnění závěru, ale dohromady silné nebo plné .

(1) Kdykoli prší, venku je mokro . (2) Prší . Tedy (3) venku je mokro .

Schéma:

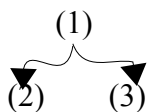

4. Několikanásobný závěr

Jde o zjednodušení – striktně řečeno má každý argument jen jeden závěr.

(1) Nedokončení školní docházky a výchova dětí mimo manželství jsou dvě primární příčiny chudoby v této zemi (2) Tedy abychom eliminovali chudobu, je nutné lidi motivovat, aby získávali středoškolské vzdělání. (3) Také je nezbytné najít způsob, jak motivoval lidi, aby se vzali, než budou mít rodinu.

Schéma:

Každý komplexní argument lze popsat pomocí kombinací výše uvedených čtyř schémat zdůvodnění.

Schematizace komplexních argumentů umožňuje snadnou a přehlednou analýzu toho, jak protivník zdůvodňuje svá tvrzení, a posouzení, jak nejeefektivněji je možné protivníkov argument napadnout a vyvrátit.

Kapitola 6. Toulminův model argumentu

Cílem této kapitoly je ještě hlouběji prozkoumat strukturu argumentu a zejména zdůraznit, že ne všechny předpoklady bývají v argumentačních výpovědích vždy explicitně uvedeny. Student by měl být schopen identifikovat chybějící části a do argumentu je správně zasadit.

Klíčové pojmy

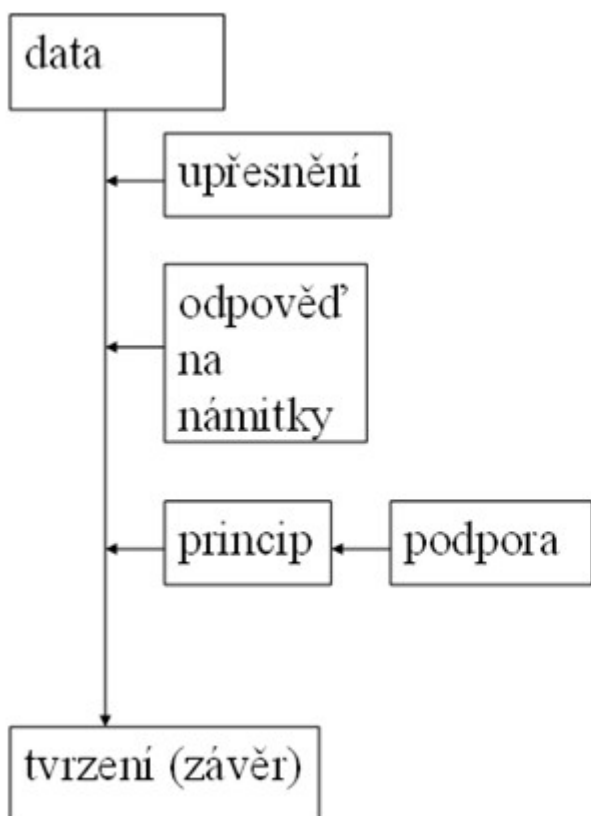
Toulminův model argumentu, tvrzení (závěr), data, princip, skrytá premisa.

Výklad

Toulminův model argumentu umožňuje:

- podrobnější analýzu premis a závěru argumentu
- odhalení různých funkcí premis
- identifikace základních elementů argumentu
- lepší analýzu a snazší způsob vytvoření strategie polemiky s argumentem.

Na následujícím schématu jsou základní komponenty argumentu:

tvrzení – závěr argumentu, výrok, o kterém chcete přesvědčit oponenta

data – veškerá evidence, která představuje podporu pro vaše tvrzení

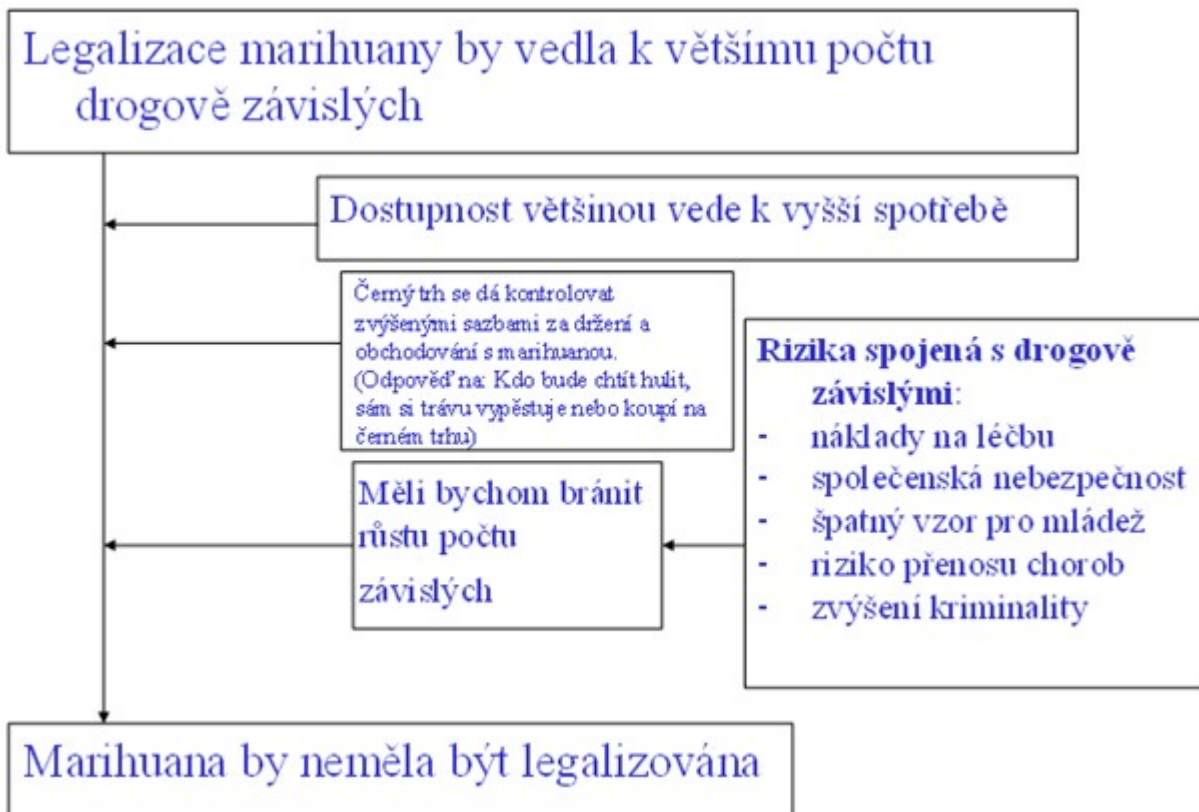
princip – výrok, který představuje logickou spojku mezi tvrzením a daty, znázorňuje proces uvažování vedoucí od dat k danému závěru

podpora – evidence pro pravdivost principu

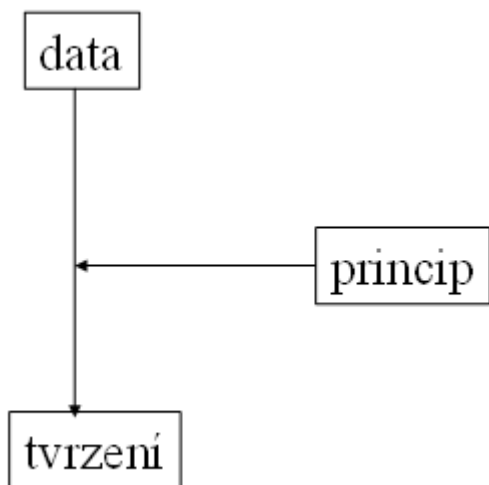
upřesnění – pravděpodobnost, omezení platnosti tvrzení při dané evidenci

odpověď na námitky – tvrzení či argument, který předem odpovídá na možné námitky.

příklad

Pro naše potřeby využijeme zjednodušený model, který pracuje s nejdůležitějšími komponenty:

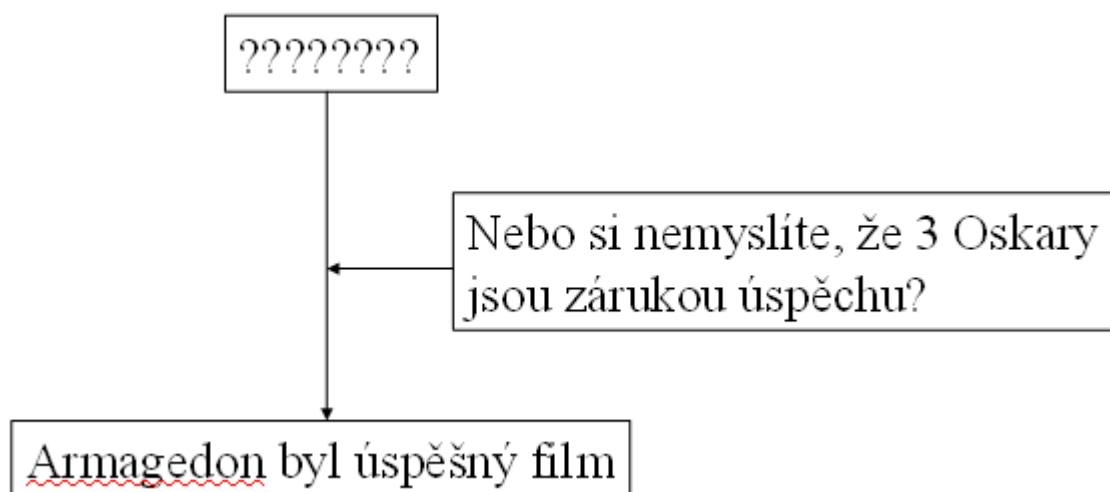
Argumenty v přirozeném jazyce jsou často formulovány neúplně a některé složky argumentu jsou vynechávány. Je třeba takový argument interpretovat a všechny kategorie řádně doplnit.

Argument bez principu

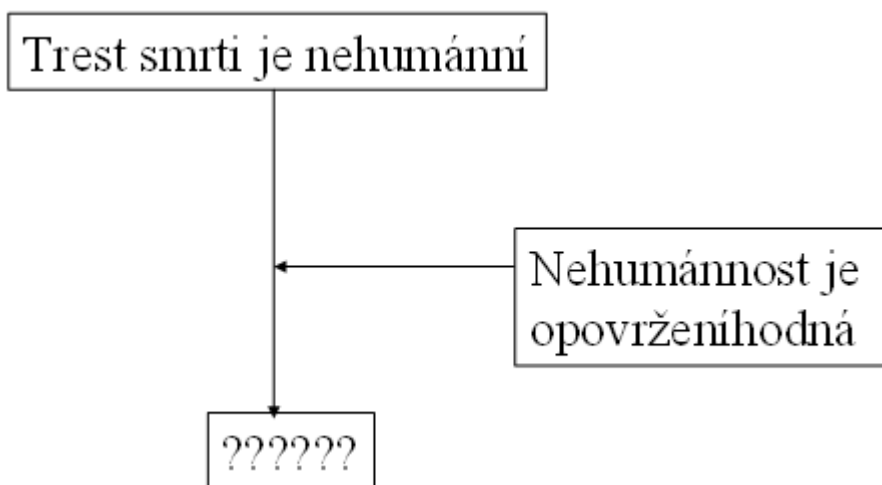
Skrytý princip je: *Aby člověk mohl trpět, musí být schopen cítit.*

Argument bez dat

Skrytá data jsou: *Armagedon získal tři Oskary.*

Argument bez tvrzení

Skryté tvrzení: *Trest smrti je opovrženíhodný.*

Jeden z efektivních způsobů vyvracení argumentu je zaměřit se na elementy argumentu, které jeho proponent zamlčí. To může být z několika důvodů. Buď je považuje za všeobecně známé a přijatelné, avšak jejich odhalení a explicitní formulací se často ukáže, že tomu tak není. Nebo jsou na první pohled slabé a proponent se je snaží zatajit záměrně. V obou případech jejich odhalení a explicitní formulací zaručíte, že argument bude prezentován zcela jasně a budou zřejmé jeho nejslabší a nejsilnější části.